

at naa' saa vidt — aandeligt og sjæleligt, som naturligt kan naas af hver enkelt Personlighed.

Derfor er jeg for min Part meget bange for den Omorganisation af »Pigeskolen«, som Kandidat Huus foreslaar i Tilslutning til andre Bestræbelser i denne Retning. Jeg frygter for, at enhver Omorganisation paa dette Punkt vil føre til *Ensstillethed* med Drengen i Retning af altfor tidligt Sigte paa Fremtidserhvervet. Denne Ytring f. Eks.: »en lille *Tillægseksamen* kunde let stille Pigen lige med Drengen m. H. til Præliminæreksamen,« forudsætter en i Forvejen taget Eksamen. Men en saadan vil jeg netop gerne fri Pigen for paa et *tidligt Stadium*. Derfor er jeg (i stor Almindelighed) overordentlig glad ved Bestemmelsen om, at Pigen først kan underkaste sig »Almindelig Forberedelseseksamen« med det fyldte 17de Aar, — jeg skulde end ikke have noget imod det 18de, thi *Hovedforskellen* i Mandens og Kvindens Udvikling ser jeg i *Trangen* til den *sindigere*, langsommere Arbejden, mer end i nogen Trang til Indskrænkning i Fag eller Viden.

Naar Forf. taler om, at Kvinden arbejder mere »intense« end Manden, da mener jeg, at dette ligger mindst lige saa meget i Forholdene som i hendes Natur. Hun har hidtil, naar netop undtages Forberedelsen til »Alm. Forberedelseseksamen«, maattet arbejde i stor Hast, i meget kort Tid, fordi f. Eks. hvad Læreruddannelsen angaar, hendes tidligere Arbejde har været aldeles ureguleret, og hendes økonomiske Stilling i Almindelighed har gjort det ønskeligt for hende at komme saa hurtigt over Eksamen som muligt. Det er i denne Henseende ikke endnu gaaet ind i den almindelige Bevidsthed, at der bør gives Kvinden samme Tid som Manden til sine Studier. De allerfleste Fædre, der med Ro koste, hvad det skal være, paa at give de unge Mænd tilbørlig Tid, betænke sig ikke paa at forcere Kvindens Arbejde. Deraf det stærkt »intense« Arbejde — og deraf maaske ogsaa det Faktum, at hun hidtil har vist sig »mere kun reciperende og mindre producerende og abstraherende« end Manden. Kommer hendes Arbejde først ind i regulerede og ved rigelig Understøttelse lig Mandens banede Veje, da først mener jeg, man fuldt kan komme til at fælde en retfærdig Dom i saa Henseende, en Dom, der maaske vil stadfæste, hvad der nu synes at være Erfaringen, men mulig ogsaa vil gaa denne imod.

Thi Kvinden maa have *Tid* og *Ro*, det er *min* Erfaring. Hun maa for alt ikke tvinges til for hurtige Afgørelser. Og jeg er derfor i saa Henseende enig med Kand. Huus i, at Monrad ved Bestemmelserne af 1859*) saa rigtigt, da han

*) Se »Om Kvindens Uddannelse her i Landet.«